

MEŽA KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS

Rīgā,
Republikas laukumā, 2

2025. gada 11. jūnijā

Pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 19. panta trešajā daļā un Ministru kabineta 2012. gada 3. jūlija noteikumu Nr. 473 “Meža konsultatīvās padomes nolikums” 9. punktā noteikto, Meža konsultatīvās padomes (turpmāk – padome) sēdē piedalās:

Konsultatīvās padomes priekšsēdētājs

Armands Krauze   Zemkopības ministrs

Konsultatīvās padomes locekļi

Pēters Putniņš	AS “Latvijas valsts meži” valdes priekšsēdētājs
Arnis Muižnieks	biedrības “Latvijas Meža īpašnieku biedrība” valdes priekšsēdētājs
Agris Meilerts	SIA “Latvijas Finieris Mežs” valdes loceklis
Indulis Kovišārs	biedrības “Latvijas Kokrūpniecības federācija” padomes priekšsēdētājs
Kristaps Klauss	biedrības “Latvijas Kokmateriālu ražotāju un tirgotāju asociācija” valdes loceklis
Jānis Magaznieks	biedrības “Latvijas Kokmateriālu pircēju biedrība” un biedrības “Latvijas Kokmateriālu pārdevēju biedrība” Vienotās konsultatīvās padomes valdes loceklis
Mārtiņš Līdums	biedrības “PEFC Latvijas Padome” padomes priekšsēdētājs
Artūrs Bukonts	biedrības “Latvijas Neatkarīgo mežizstrādātāju asociācija” izpilddirektors
Māris Liopa	biedrības “Latvijas Mežu sertifikācijas padome” padomes priekšsēdētājs
Andis Malējs	mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības “Mežsaimnieks” valdes loceklis, biedrības “Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija” padomes loceklis
Lelde Eņģele	nodibinājuma “Latvijas Dabas fonds” padomes locekle
Viesturs Ķerus	biedrības “Latvijas Ornitoloģijas biedrība” valdes loceklis
Jānis Rozītis	nodibinājuma “Pasaules dabas fonds” direktors
Kristīne Rapa	arodbiedrības “Latvijas Meža nozaru arodu biedrība” priekšsēdētāja

Konsultatīvās padomes padomdevēji

Laura Anteina   Dabas aizsardzības pārvaldes ģenerāldirektore

Jurģis Jansons	Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" direktors
Sandra Bērziņa	biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" padomniece
Māris Kļaviņš	Latvijas Universitātes profesors
Raimonds Bērmanis	SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" filiāles "Meža konsultāciju un pakalpojumu centrs" direktors
Andis Purs	Valsts meža dienesta ģenerāldirektors
Solvita Krodzniece	Ogres tehnikuma Mežsaimniecības, kokizstrādājumu un medību nodaļas profesionālo mācību priekšmetu pedagogs
Daiga Vilkaste	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore
Ingrīda Krīgere	Latvijas Kūdras asociācijas valdes locekle
Jānis Irbe	Klimata un enerģētikas ministrijas parlamentārais sekretārs
Āris Jansons	Zemkopības ministrijas Meža departamenta direktors
Ilze Silamiķele	Zemkopības ministrijas Meža departamenta Meža nozares stratēģijas un atbalsta nodaļas vadītāja vietniece

Citi dalībnieki

Daiga Grīnfelde	AS "Latvijas valsts meži" Korporatīvo attiecību vadītāja
Dagnis Dubrovskis	AS "Latvijas valsts meži" valdes loceklis
Jānis Ģērmanis	SIA "Rīgas Meži" valdes loceklis
Normunds Strūve	Zemkopības ministrijas Meža departamenta Meža nozares stratēģijas un atbalsta nodaļas vadītājs
Lelda Pamovska	Zemkopības ministrijas Meža departamenta Meža resursu un medību nodaļas vecākā eksperte
Anita Krampe	Zemkopības ministrijas Meža departamenta Meža resursu un medību nodaļas vecākā eksperte
Inga Ozola	Zemkopības ministrijas Meža departamenta Meža resursu un medību nodaļas vecākā eksperte
Diāna Rupeika	Zemkopības ministrijas Meža departamenta Meža resursu un medību nodaļas vecākā eksperte
Lāsma Āboliņa	Zemkopības ministrijas Meža departamenta Meža resursu un medību nodaļas vadītāja vietniece

Konsultatīvās padomes sēdē nepiedalās Konsultatīvās padomes locekļi

Vilnis Ķirsis	Rīgas domes priekšsēdētājs
Ieva Erele	biedrības "Asociācija "Latvijas Mēbeles"" valdes locekle
Linars Sisenis	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes prorektors-
Aivars Žūriņš	Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūta vadošais pētnieks

Andrejs Domkins   SIA "Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts" valdes loceklis

Sēdi protokolē

Iveta Zariņa   Zemkopības ministrijas Meža departamenta Meža nozares stratēģijas un atbalsta nodaļas vecākā eksperte

Dienas kārtībā:

1. Ziņojums par tuvākajiem plānotajiem grozījumiem dabas aizsardzības normatīvajos aktos, sugu un biotopu stāvokļa vērtējumu par 2019.-2024.gadu, kā arī dinamiskas un adaptīvas dabas aizsardzības sistēmas ieviešanas plāniem un redzējumu (D. Vilkaste, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) Dabas aizsardzības departaments)
2. Ziņojums par meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnēm - aktuālais dokumenta gatavošanas procesā (Ā. Jansons, Zemkopības ministrijas Meža departaments);
3. Diskusija par informatīvā ziņojuma "Plāns efektīvai aizsardzības un drošības finansējuma palielināšanai" (25-TA-776), kas, citstarp, paredz iespēju izvērtēt valsts kapitālsabiedrību mazākuma daļu atsavināšanu publiskajā piedāvājumā līdz 2029. gadam, ietekmi uz meža nozari un īpaši uz "Latvijas valsts mežu" iespējamu privatizāciju.
4. Dažādi.

Sēde tiek atklāta plkst. 9.00.

Padomes priekšsēdētājs A. Krauze atklāj Meža konsultatīvās padomes sēdi iepazīstinot tās dalībniekus ar dienas kārtību un aicinot papildināt ar citiem svarīgiem jautājumiem. Priekšlikumu nav.

1. Ziņojums par tuvākajiem plānotajiem grozījumiem dabas aizsardzības normatīvajos aktos, sugu un biotopu stāvokļa vērtējumu par 2019.-2024.gadu, kā arī dinamiskas un adaptīvas dabas aizsardzības sistēmas ieviešanas plāniem un redzējumu". Presentē Daiga Vilkaste, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Dabas aizsardzības departamenta direktore.

A. Krauze vēlas precizēt prezentācijā norādīto pašreizējo kopējo aizsargājamo teritoriju apjomu. Ministru kabineta sēdē par biotopu informatīvo ziņojumu VARAM ministre ir ziņojusi, ka šobrīd daļēji aizsargāto teritoriju kopējais apjoms ir jau sasniedzis 30,6 % (teritorijas, kurām uzliktie apgrūtinājumi ir saistīti ar dabas aizsardzību). Tas bijis par pamatu informatīvā ziņojuma apstiprinājumam no Zemkopības ministrijas. Tomēr D. Vilkastes prezentācijā ir minēts daudz mazāks šobrīd aizsargājamo teritoriju kopējais apjoms – tikai 26-27 %. Kāpēc tiek publiskoti šādi atšķirīgi dati un kā tas skaidrojams?

D.Vilkaste atbild, ka informatīvajā ziņojumā šāda saraksta nav, un ka viņai arī nav informācijas par šādu ministru vienošanos.

A. Krauze jautā arī par finansējuma avotiem kompensācijām. Ir sarēķināts, ka, racionāli apsaimniekojot VARAM pārziņā esošos mežus, iespējams iegūt 8,5 miljonus eiro gadā, ko arī varētu izmantot kompensāciju izmaksai. Arī likums VARAM uzdod pienākumu

apsaimniekot savus īpašumus. Kāpēc VARAM to nedara, kāpēc nolaidīgi izturas pret saviem īpašumiem un kāpēc tāmē ir 0 % ienākumu.

D.Vilkaste atbild, ka daļa no VARAM īpašumā esošajiem mežiem ir biotopi, atrodas lieguma zonā, bet potenciāli apsaimniekojamās teritorijas ir 3000 hektāru. Pirms 10 gadiem ir notikusi politiska vienošanās, ka Dabas aizsardzības pārvaldei tiks piešķirts lielāks valsts budžeta finansējums, lai nebūtu saimnieciski jācērt mežus, jo VARAM to neuzskata par dabas aizsardzībai atbilstošu aktivitāti.

L. Enģele (Latvijas Dabas fonds) komentē aprēķināto ciršanas apjomus, atzīstot, ka arī biotopus liek tāmē un VARAM mežu ainavu zonā, kur ir atļauta galvenā cirte, tie ir iekļauti aprēķinā. Tomēr VARAM mērķis ir šos mežus sargāt, nevis cirst. Un jautā, vai ministri zina, kādus konkrēti dabas aizsardzības mērķus sasniedz Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta ainavu aizsardzības zona, neitrālā zona un Daugavas un lielo ezeru 500 m aizsargjoslas, lai tos varētu ieskaitīt 30 % dabas aizsardzības teritorijās.

D. Vilkaste atbild, ka tik tiešām notiek diskusija par to, lai Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu neiekļautu 30 % apjomā, jo tajā dabas vērtību vairs neesot. VARAM ieskatā gan tas nav par iemeslu rezervāta likvidēšanai, taču aizsargājamo teritoriju kopskaitā tas arī nebūtu iekļaujams. Gar upēm uzliktais aizliegums ir papildus mērķis, kuru var iekļaut.

L.Enģele paskaidro, ka gar upēm uzliktos dabas aizsardzības aizliegumus līdz 500 m var atcelt, jo tam nav nekāda seguma – saimnieciskā darbība ir atļauta. Vienīgi līdz 50 m, kur ir kāda nebūt dabas vērtība ar kailcirtes aizliegumu aizsargjosla ir jāsaglabā.

A. Muižnieks (Meža īpašnieku biedrība (MĪB)) uzdod jautājumu par grozījumiem sugu un biotopu aizsardzības likumā. MĪB ir uzrakstījis un iesniedzis priekšlikumus attiecībā uz normu, ar kuru jaunajā noteikumu redakcijā Dabas aizsardzības pārvaldei ļauj vienpersoniski noteikt dabas aizsardzības mērķus un tam sekojoši apsaimniekošanas režīma noteikšanu konkrētās teritorijās. Līdz šim dabas aizsardzības mērķus noteica ar Ministru kabineta noteikumiem, kas secīgi paredz arī sabiedrisko apspriešanu. Ar normas labojumu tiek zaudēta iespēja sabiedrībai izteikt savu viedokli un iesaistīties diskusijā. Kāpēc šāds grozījums ir ierosināts?

D.Vilkaste atbild, ka šāds mehānisms ļautu elastīgāk mainīt apsaimniekošanas noteikumus konkrētās teritorijās.

A.Muižnieks jautā arī par grozījumiem Gaujas Nacionālā parka likumā un dabas aizsardzības noteikumos. MĪB uzskata, ka VARAM ierosinājums paredzēt 25 ekoloģiskos kokus uz hektāru ir mēģinājums apiet kompensāciju maksāšanu par kailcirtes aizliegumu platībās, platībās, kurās tas formāli nav aizliegts (slēpts kailcirtes aizliegums). Pie noteiktas apstākļu sakritības šāds daudzums atstāto ekoloģisko koku var radīt situāciju, ka jāsaglabā šķērslaukums, kas ir lielāks par kritisko, un tas faktiski neļauj izpildīt kailcirti. Otrs MĪB iebildums minēto noteikumu sakarā ir par pilnīgu aizliegumu pašvaldībām zāgēt mizgraužu bojātos kokus savos mežos. Tādējādi pašvaldību meži var kalpot par inkubatoru mizgraužu populācijai un tālākai izplatībai. Trešais iebildums par aizliegumu meža atjaunošanai stādīt priedi, it īpaši Gaujas nacionālā parka ainavisko vērtību atjaunošanas kontekstā un priežu audžu samazināšanās dēļ.

D. Vilkaste atbild, ka par šiem iebildumiem var vēl diskutēt starpministriju sanāksmē, kas ir gaidāma tuvākajā laikā. Attiecībā uz kompensācijām, viņa saka, noteikumi paredz vairākus mehānismus kompensācijai īpašniekam, jo ne visu varēs kompensēt naudā, bet būs arī mehānismi, kas ļaus izvēlēties citu veidu.

J. Rozītis (nodibinājums "Pasaules dabas fonds) vēl komentē par A. Krauzes minēto MK sēdi, kurā ministri ir atbalstījuši biotopu informatīvo ziņojumu, pieņemot, ka ir noticis kāds pārpratums vai nesaprašanās attiecībā uz 30,6 % aizsargājamām teritorijām, kā arī atzīst, ka diskusijās vienmēr ir pieņemts, ka 30 % kopējo aizsargājamo teritoriju ir mērķis jeb virziens, uz kuru jātiecas, nevis strikta robeža, kas obligāti jāsasniedz.

2. Ziņojums par meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņem - aktuālais dokumenta gatavošanas procesā. Prezentē Āris Jansons, Zemkopības ministrijas Meža departamenta direktors. Meža nozare ir sekmīgi darbojusies ar jau 1998.gadā formulētajiem pamatprincipiem, kuriem esam iecerējuši piedāvāt turpināt sekot arī šo pamatnostādņu plānošanas laika ietvarā. Secina, ka dokuments ir ministrijas sagatavots un gatavs nodošanai sabiedriskai apspriešanai un ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādei.

V. Ķerus lūdz fiksēt protokolā, ka Latvijas Ornitoloģijas biedrība šo dokumentu vēl nav redzējusi, tāpēc nevar lemt par dokumenta tālāku virzību. A. Krauze paskaidro, ka dokuments tik tiešām vēl nav publiskots, un šis ir tas brīdis, kad tas tiks darīts.

MKP atbalsta sagatavoto Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes 2026.-2035. (ar vīziju uz 2050.) mērķus, rīcības virzienus un tiem pakārtotos uzdevumus.

MKP atbalsta Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņu 2026.- 2035. gadam (ar vīziju uz 2050. gadu) nodošanu publiskajai apspriešanai.

3. Diskusija par informatīvā ziņojuma "Plāns efektīvai aizsardzības un drošības finansējuma palielināšanai" (25-TA-776), kas, citstarp, paredz iespēju izvērtēt valsts kapitālsabiedrību mazākuma daļu atsavināšanu publiskajā piedāvājumā līdz 2029. gadam, ietekmi uz meža nozari un īpaši uz "Latvijas valsts mežu" iespējamu privatizāciju.

A.Krauze atzīst, ka Zemkopības ministrijas politiskais viedoklis ir, ka ar enerģētiku saistītie valsts uzņēmumi AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Latvenergo", AS "Sadales tīkls" un AS "Latvijas valsts meži" (LVM) netiek pakļauti privatizācijai. LVM nav tikai mežu apsaimniekotājs, bet arī valsts īpašuma turētājs.

Šo viedokli atbalsta arī Latvijas Kokrūpniecības federācija. Tās pārstāvis Kristaps Klauss aicina skaļi paust viedokli pret šo ierosinājumu, norādot, ka tas radītu pretrunas pēc būtības. Nebūtu pareizi atdot privatizācijai uzņēmumus, kas pēc būtības pelna naudu valstij tās mērķu sasniegšanai. Privatizācija radītu daudz juridisku neskaidrību, kāpēc valsts īpašums jāapsaimnieko šim vienam privātajam apsaimniekotājam. Aicina valsts īstermiņa problēmas risināt ar citiem, piemērotākiem risinājumiem.

Arturs Bukonts (biedrība "Latvijas Neatkarīgo mežizstrādātāju asociācija") informē par sevis pārstāvēto organizāciju pilnīgu atbalstu paustajam viedoklim.

MKP atbalsta, ka valsts saimniecisko mežu kā Latvijas stratēģisko aktīvu apsaimniekošana arī nākotnē ir uzticama valstij pilnībā piederošai kapitālsabiedrībai, īstenojot praksē sevi vairāk kā 20 gadus teicami apliecinājušo biznesa modeli – kokmateriālu ražošana un stabilas piegādes Latvijas koksnes pārstrādes industrijai.

4. Dažādi

A.Muižnieks informē par savu tikšanos ar Aizsardzības ministrijas pārstāvjiem, kurā pārrunāts topošais Pretmobilitātes likums, kas paredz 30 km pierobežas joslā izvietot dažādas aizsargbūves. Tikšanās laikā ticis minēts prognozētais apjoms 1000 ha privāto mežu, kas tiktu ietekmēti šī likuma ietvaros. MĪB aicina Zemkopības ministriju parūpēties par likuma ieviešanas samērīgu termiņu ievērošanu. Atsavināšanas process sabiedrības vajadzībām mēdz ievilkties, tas vienlaikus apgrūtina (apstādina) apsaimniekošanas darbus un vienlaikus neļauj saņemt atbilstošās kompensācijas. Jāņem vērā, ka 1000 ha Latgales teritorijā nozīmē, ka īpašumi ir ļoti sadrumstaloti un pieder daudziem īpašniekiem. Aizsardzības ministrija ir solījusi nākt klajā ar priekšlikumiem un detalizētāku informāciju par likumprojekta izstrādes gaitu.

A.Krauze rosina Meža konsultatīvās padomes locekļus pārdomāt iespēju padomes locekļus noteikt demokrātiskas ievēlēšanas rezultātā, ņemot par paraugu Vides konsultatīvās padomes procedūru.

A. Krauze pateicas visiem par ierašanos.

Sēde tiek slēgta plkst. 10.25.

Meža konsultatīvās padomes priekšsēdētājs   A. Krauze

Protokolēja   I. Zariņa